אגרות הראי"ה - כרך ב' - אגרת תרכא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ' מרחשוון תרע"ד - חדרה
נמען: ועד חדרה

בעקבות ביקורו הראשון בחדרה, הרב קוק מציע: למנות את אברהם יבל וניסן וולפיאנסקי לממונים על ענייני דת ועל העישור; לסייע לפקח על חילול שבת; למנות מלמד לענייני קודש, שילמד גם את ילדי התימנים בלי להשחית את תמימותם בהוראה חילונית; לא לעבוד בשבת על ידי נכרי בהיתרי 'קבלנות' בלי הוראה; ולבנות מקווה לתימנים בשכונתם.

עיקרי הדברים

- ממונים לענייני דת.
- מלמד לקודש.
- שמירה על תמימות התימנים.
- מקווה לתימנים.

נוסח האגרת

ב"ה[1], ד מ"ח[2] ע"ד[3], חדרה

ועד נכבד.

הנני עדיין מלא שפעות רגשות שונות מהחזיון החדש של המושבה היקרה, שלמרות געגועי הרבים לראות כל משכנותינו בארץ אבות לא נזדמן לי הדבר לבקר את המושבה שלכם עד כה. ברוך ד' אשר הביאני עד הלום.

ועתה אדוני החביבים, אציע לפני כבודכם את אשר הסכמתי בעצה אחת עם עמיתי הרבנים, חברי בסיור המושבות כעת, ע"ד הצורך הגדול של תחיית רגשי הקודש ועניני הדת והיהדות במושבה, שהיא לנו כעת שאלה זמנית בוערת.

א. מוכרח הדבר שאמנה שני אנשים נכבדים, משלמי אמונים, שהם יהיו המתווכים בעניני הדת הנחוצים לתיקון, והדבר הפרטי של עבודתם ביחוד הוא עסק הפרשת תרומ"ע[4], שהוא נוגע כבר למכשול רבים גם מחוץ למושבה. כעת מצאתי נכונים לזה האדונים אברהם יבל וניסן וואלפיאנסקי, ואתכבד לדרש מהועד תמיכה רוחנית למינוי זה.

ב. הועד יעזר להממונים הנ"ל[5] בפיקוח על פרצות של חילול ימי קודש שבתות וימים טובים, שלצערנו נזדמנו במשגה ענינים מחפירים כאלה, שאקוה שיתוקנו בכי טוב בע"ה[6].

ג. מצב החינוך מוכרח לקבל תיקון ביחש לעניני הדת. א"א[7] שישארו בנינו בלא ידיעה מתורתנו הקדושה במקורה, שלא יתרגלו בילדותם בתפילות היומיות. המחיות את הנשמה

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 מ"ח - מרחשון
3 ע"ד - על דבר
4 תרומ"ע - תרומות ומעשרות
5 הנ"ל - הנזכר לעיל
6 בע"ה - בעזרת השם
7 א"א - אי אפשר

הישראלית בקרבם, ועוד ועוד. אי אפשר שיצא תיקון זה אל הפועל כ״א[8] ע״י[9] קבלת מלמד הגון מיוחד לעניני הקודש, ברוח קדושה ואמונה תמימה ביראת ד׳ טהורה. ראוי שהועד יוציא את הדבר אל הפועל בתקציב נאות לזה. ויכבדני בתשובתו במוקדם. אפשר שהמורה הנ״ל ישמש ג״כ[10] בתור מלמד ומחנך בעד התימנים, שא״א[11] לנו לעזבם במצב של התנוונות מעבר מזה, וחלילה לנו גם לפגע בתמימותם ע״י השפעת הוראה חילונית, שיותר ממה שהיא עלולה לשבחם עלולה היא לפוגמם חלילה בכל המובנים בדת ובחיים המעשיים והרוחניים.

ד. אזכיר בזה ע״ד עובדי עבודה בשבת ע״י נכרים, בהיתירים שאין להם יסוד כקבלנות וכיו״ב[12]. דברים כאלה א״א להם להעשות בלא הוראה מיוחדת, הקשורה בתנאים רבים.

ה. שכלול בית המרחץ וביה״ט[13] שלכם דורש למטרתו שיהי׳[14] מכון כזה בעד התימנים בפני עצמם בשכונתם. כפי מה ששמעתי הסכום הדרוש להם לזה הוא רק עשרה נאפ׳, אחשוב שימצא הועד ע״ז[15] מקור.

בכל רגשי חבה וכבוד הנני נותן לכם את ברכתי שלו׳[16], אחי האהובים והנכבדים, והנני חותם בצפיית ישועה ותחיה שלמה בארץ חמדה.

שלכם

הק׳ אברהם יצחק הכהן קוק

עבד לעם קדוש על אדמת הקודש בעה״ק יפו והמושבות ת״ו

נ. ב. הדברים הנ״ל מסרנו כבר לחברי הועד, שמצאנום במושבה, מר נ. מילנר, ומר ח. רוטמן. והנני מחכה להסכמת כללות הועד על כל הנ״ל בעה״י[17]. הנ״ל

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳

---

8 כ״א - כי אם
9 ע״י - על ידי
10 ג״כ - גם כן
11 שא״א - שאי אפשר
12 וכיו״ב - וכיוצא בזה
13 וביה״ט - ובית הטבילה
14 שיהי׳ - שיהיה
15 ע״ז - על זה
16 שלו׳ - שלום
17 בעה״י - בעזרת השם יתברך